

5. Бровко О.Т., Марценюк В.С. Методологія обліку запасів в Україні та зарубіжних країнах. *Проблеми розвитку та регулювання обліку, контролю, аналізу на сучасному етапі*: збірник наукових праць всеукраїнської науково-практичної Інтернет конференції. Вінниця: Центр підготовки наукових та навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ, 2012. 99-102 с.

СУБ'ЄКТИ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА: ОКРЕМІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ В РЕГІОНАХ (ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ)

*Шепетюк С.Є. здобувач фахової перед вищої освіти
Svatoslavsepetuk2@gmail.com*

*Науковий керівник: Шепетюк Л.В. викладач
Гусятинський фаховий коледж ТНТУ*

У сучасних ринкових умовах підвищення освітнього, культурного рівня життя населення змушує підприємства скорочувати обсяги виробництва однотипних товарів і збільшувати виробництво товарів з певними характеристиками, що призначені для споживачів з конкретними вимогами. Мають можливість задовольнити такі потреби споживачів малі та середні підприємства, які можуть швидко реагувати на зміни ринкового середовища, сприяти створенню нових робочих місць та мобілізувати фінансові і виробничі ресурси. В Україні функціонують 18129 одиниць суб'єктів середнього підприємництва та 1922978 малих підприємств, відповідно малий та середній бізнес забезпечує 79% робочих місць. За останні роки обсяг виробленої продукції малими підприємствами становив 2698213,4 млн.грн., середні підприємства виробили продукції на 4194484,1 млн.грн [2, с.18].

У Тернопільській області знаходиться значна кількість підприємств, які є перспективними і досить вигідними об'єктами для вкладення капіталу. У 2019 році в області функціонувало 4778 малих підприємств, з них 3284 – мікропідприємства. Найбільша кількість підприємств належить до сільського, лісового та рибного господарства – 1 156 шт, до оптової та роздрібної торгівлі, ремонту автотранспорту – 945шт, до промисловості – 818шт, до операцій із нерухомим майном – 510шт, до будівництва – 404шт, до професійної, технічної та наукової діяльності – 242шт, до діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування – 233шт В

розрахунку на 10 тис. осіб наявного населення в області припадало 38 малих підприємств, з яких 31 – мікропідприємство. За підсумками 2019 року на малих підприємствах кількість зайнятих працівників становила 27,5 тис. осіб, у т.ч. найманих – 25,9 тис. осіб, що складає відповідно 38,6% та 37,3% від загальної кількості зайнятих та найманих працівників підприємств області. З них на мікропідприємствах кількість зайнятих працівників становила 10,3 тис. осіб, у т.ч. найманих – 8,9 тис. осіб, що складає відповідно 14,5% та 12,8% від загальної кількості зайнятих та найманих працівників підприємств області. У 2019 році обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) малими підприємствами склав 15416,7 млн.грн, що становить 33,3% до загального обсягу реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємствами області, з них обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) мікропідприємствами склав 4064,2 млн.грн, що становить 8,8% до загального обсягу реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємствами області. Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) малих підприємств виробничої сфери склав 53,1%, невиробничої сфери – 46,9% [1, с.35]. Можна зазначити, що у своїй діяльності підприємства Тернопільської області зазнають чимало труднощів. Зокрема багато підприємців не можуть залучати висококваліфікованих працівників бо існує певний розрив між кваліфікацією та навичками, які майбутні працівники а теперішні студенти отримують у процесі навчання. Значно впливає на діяльність малих підприємств і брак попиту на продукцію або послуги. Новоутворені фірми відчувають гострий дефіцит у службових приміщеннях та виробничих площах та мають недостатній рівень економічних та юридичних знань.

Аналізуючи сучасний стан підприємницької діяльності Тернопільської області та в цілому по країні, можна стверджувати, що карантинні заходи та кризові явища через пандемію негативно вплинули на економічний розвиток громад. Зростання внутрішнього валового продукту на два відсотки за останній рік – це дуже низький показник, який не здатний відновити економіку України. На даному етапі стримують розвиток підприємництва ряд невирішених проблем: високі банківські ставки за кредитами, повільне зростання доходів населення та низький внутрішній попит, низька купівельна спроможність населення, відтік молоді за кордон, низький рівень заробітних плат найманих працівників, потреба в автоматизації виробничих процесів. Зараз малому бізнесу доводиться виживати в

непростих умовах. Через карантинні обмеження малі підприємці втрачають можливість отримувати стабільний прибуток і тому багато з них почали використовували програму «Доступні кредити 5-7-9%» для підтримки діючого бізнесу, хоча основна мета даної програми – джерело дешевих кредитних коштів для стимулювання створення нових компаній та створення додаткових робочих місць для економіки.

Тому на сучасному етапі держава повинна сприяти розвитку підприємництва. Важливим напрямком тут є розвиток інфраструктури підтримки суб'єктів господарювання на початковому етапі діяльності. Це дозволить подолати труднощі, пов'язані з відсутністю достатніх знань вимог чинного законодавства, комерційної інформації, управлінського досвіду. Для реалізації цього завдання необхідно провести об'єднання фінансових можливостей всіх джерел підтримки підприємництва, забезпечити просування продукції українських виробників на міжнародні ринки збуту, розробити системи пільг для суб'єктів малого підприємництва, створити оптимальні механізми ефективного цільового використання фінансових та інвестиційних ресурсів, створити фонди підтримки малого та середнього бізнесу на рівні об'єднаних територіальних громад нашої області.

Література.

1. Статистичний щорічник Тернопільської області: *Статистичний збірник* / за ред. А.А. Чорного. Тернопіль: Головне управління статистики у Тернопільській області, 2021. – 245 с.
2. Діяльність суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва: *Статистичний збірник* / за ред. М.Кузнецової. Київ: Державна служба статистика України, 2020.- 356 с.
3. Проблеми розвитку малих підприємств Тернопільщини: URL: <https://www.google.com/search?q=проблеми+розвитку+малих+підприємств+тернопільщини+2021> (дата звернення 08.11.2021)